

UGDYMO KARJERAI PROGRAMA

Ugdymo karjerai paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas mokiniams ugdytis karjeros kompetencijas, būtinas sėkmingam mokymosi krypties, profesijos, darbinės veiklos pasirinkimui, perėjimui iš mokymo aplinkos į darbinę aplinką, tolesnei profesinei raidai ir mokymuisi visą gyvenimą.

Uždaviniai:

1. Sudaryti sąlygas ir siekti, kad kiekvienas mokinys galėtų ugdyti 4 kompetencijas: pažinti save, karjeros galimybes, planuoti karjerą ir ją įgyvendinti.
2. Nuolat kaupti ir sisteminti literatūrą, kurti metodinę – informacinę bazę mokiniui, klasės auklėtojui, dalyko mokytojui, vykdant profesinį veiklinimą, orientavimą ir konsultavimą.
3. Teikti informaciją mokiniams, padedant planuoti individualią karjerą; mokytojams, tėvams apie mokymosi ir įsidarbinimo galimybes ir poreikį.
4. Organizuoti profesinį veiklinimą – veiklas, kuriose mokiniams padedama aktyviai pažinti įvairias užimtumo sritis, profesijų ypatumus ir karjeros galimybes, kaupti darbo patirtį, ugdytis profesinę motyvaciją, bei planuoti būsimą karjerą.
5. Siekti, kad mokiniai būtų pasirengę sėkmingai pereiti į kitą karjeros (mokymosi) aplinką.

Pagrindiniai dokumentai :

1. Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos APRAŠAS (patvirtintas LR švietimo ir mokslo ministro ir LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m .liepos 4d. įsakymu Nr. V-1090/ A1- 314)
2. Ugdymo karjerai PROGRAMA (patvirtinta LR švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15d. įsakymu Nr.V-72)

Ugdymo karjerai organizavimas

Ugdymas karjerai – tai žinių, gebėjimų ir nuostatų apie save, karjeros (mokymosi ir darbo) galimybes, karjeros sprendimų priėmimą, karjeros planavimą, derinimą su kitomis gyvenimo sritimis ir realizavimą įgijimo procesas. Ugdymu karjerai siekiama mokiniams suteikti karjeros valdymo kompetencijų, grindžiamų bendrosiomis kompetencijomis. Ugdymas karjerai organizuojamas ugdymo proceso dienomis, skirtomis kultūrinei, meninei, pažintinei veiklai, integruojant į ugdymo procesą ir neformalųjį ugdymą.

Ugdymas karjerai mokykloje apima šias sritis:

- **informavimas** apie karjerą, kurio tikslas yra rinkti, teikti ir vertinti informaciją, reikalingą planuojant karjerą, renkantis mokymąsi, profesinės veiklos sritį ar darbą. Šioje veikloje naudojamos įvairios specializuotos interneto svetainės, spausdinti leidiniai, organizuojami susitikimai su įvairių profesijų atstovais;
- **profesinis veiklinimas**, kurio tikslas – organizuoti mokinių veiklą, naudojant realaus ar virtualaus darbo kontekstą ir aplinką, plėtojant mokinių žinias ir įgūdžius apie įvairias darbo veiklos sritis, darbą, įsidarbinimą, darbdavius ir darbuotojus (išvykos į įmones, įstaigas, organizacijas);
- **karjeros vertinimas**, kurio tikslas – padėti pažinti mokiniams individualias savybes (nuostatas, žinias, supratimą, gebėjimus) ir juos įvertinti atsižvelgus į karjeros galimybes ir reikalavimus; šioje

veikloje naudojami įvairūs klausimynai, užduotys, testai, skirti individualioms savybėms, interesams, jų sąsajomis su profesine karjera, karjeros planavimu, įgyvendinimu ir vertinimu padėti pažinti;

- **karjeros konsultavimas**, kurio tikslas – teikti pagalbą mokiniams planuojant karjerą, renkantis mokymąsi, padėti pažinti ir įvertinti individualias savybes, profesijos ypatumus, karjeros galimybes.

Ugdymo karjerai programa (tikslinė grupė: 5 – 8, I-II, III-IV klasės)

1. Pagalba įvairaus amžiaus mokiniams, nustatant jų poreikius, interesus.
2. Informacijos apie profesijas įvairaus amžiaus mokiniams suteikimas.
3. Susitikimai su buvusiais mokyklos mokiniais, tėvais, įvairių profesijų specialistais.
4. Ekskursijų, išvykų į įvairias įstaigas organizavimas.
5. Metodinės ir informacinės medžiagos ugdymo karjerai klausimais kaupimas ir sisteminimas.
6. Kita informacija.

Ugdymas karjerai mokykloje vykdomas:

- a) 5-8, I-II, III-IV klasių mokiniams įvairių dalykų mokytojai ne mažiau kaip 2 val. per metus integruoja į mokamąjį dalyką, fiksuojant elektroniniame Manodienyne.
- b) Per klasių auklėtojų veiklą: klasių auklėtojai savo veiklos planuose numato ugdymui karjerai skirtas 4 klases valandėles per mokslo metus.
- c) Per kultūrinę, pažintinę veiklą, neformalųjį švietimą.
- d) 5-8 klasių mokiniai pildo karjeros planus. Mokinius konsultuoja ir padeda klasės auklėtojas, ugdymo karjerai koordinatorius.

Galimybės mokiniams:

- a) Gauti informacijos apie profesijas, ugdymo įstaigas.
- b) Sužinoti naudingos informacijos ugdymo karjerai klausimais, šaltinius internete, išmokti jais naudotis.
- c) Atlikti testus, kurie padės įvertinti polinkius, gebėjimus, asmenines savybes, tinkamumą tam tikrai profesijai.
- d) Išmokti pildyti karjeros planus.

Galimybės klasės auklėtojams:

- a) Rasti medžiagos klasės valandėlei.
- b) Organizuoti susitikimus su įvairių mokymo ir įstaigų atstovais.
- c) Organizuoti išvykas į profesinio rengimo mokyklas, Kalvarijos darbo biržą, į Kalvarijos, Marijampolės ar kituose miestuose esančias įstaigas ir įmones.

Galimybės tėvams:

Gauti informaciją apie profesinės karjeros galimybes.

Ugdymo karjerai formos:

- a) Profesinis informavimas pamokų metu.
- b) Profesinis informavimas klasių valandėlių metu.
- c) Veiklinimo išvykos į mokymo įstaigas ir įmones.

d) Ugdymo karjerai diena.

e) Ugdymo karjerai informacija ugdymo karjerai kabinete ar bibliotekoje bei skaitykloje)

Ugdymo karjerai integracija atskiru dalyku pamokose:

Ugdymo karjerai pamokos tema, ugdoma kompetencija	Mokymo dalykas	Pamokos tema	Klasė
	Lietuvių kalba		
Gyvenimo aprašymas.		Gyvenimo aprašymo (CV) rašymas.	II
Motyvacinis laiškas.		Dalykinis rašymas. Motyvacinio laiško rašymas.	III
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Dalykinis laiškas – prašymas. Adresatas – įsivaizduojamas darbdavys.	II
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Rašymo užduotis: Jūsų nuomonė (pvz., apie profesijos svarbą žmogui) rašinys.	II
Pasirinktos profesijos pristatymas. Karjeros galimybių pažinimas.		Viešoji kalba: Profesinė kvalifikacija. Įgūdžiai, asmeninės savybės reikalingos šiai profesijai. Kokios karjeros galimybės, pasirinkus profesiją.	II
Prisistatymo darbdaviui pratybos. Komunikacinių įgūdžių vystymas. Karjeros įgyvendinimo kompetencijos plėtojimas.		Viešosios kalbos rašymas (prisistatymas darbdaviui)	IV
	Matematika ir informacinės technologijos		
Konkursinio balo skaičiavimas. Karjeros galimybių pažinimas.		Palūkanos, procentai.	IV
Laiko apskaičiavimas, numatymas, planavimas. Karjeros planavimo kompetencija.		Mokomės skaičiuoti laiką.	5
Savęs pažinimo testas. Savęs pažinimo kompetencija.		Testų rezultatų skaičiavimas. Diagramos, vaizdinis pristatymas	II-IV
Matematiko profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Taikomoji matematika. Elektroninės skaičiuoklės.	II
Informatiko profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Informacinės technologijos.	II
	Fizika		
Profesijų įvairovė: vairuotojo ir/ar autošaltkalvio profesija.		Mechaninis judėjimas.	8
Vairuotojo profesija.		Kūnų sąveikos dėsniai.	8

Karjeros galimybių pažinimas.			
Optometristo profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Lęšiai ir optiniai prietaisai.	II
Astronomo profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Astronomijos pradmenys.	II
Atominės elektrinės darbuotojai, jų darbo diena ir darbo pobūdis. Karjeros galimybių pažinimas.		Elektros energijos gamyba. Branduolinė energija.	II
Fiziko profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Elektromagnetiniai virpesiai ir bangos.	II
	Dailė		
Dizainerio profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Knygos menas. Knygos sandara. Meniškos knygos forma. Vaizdo, teksto ir fono derinimas knygos puslapiuose.	6
Landšafto architekto profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Estetiškos aplinkos kūrėjai – kraštovaizdžio architektai. Gamtos ir žmogaus sukurtų formų ir spalvų deriniai soduose ir parkuose. Taisyklingi ir laisvi parkų planai.	6
Dizainerio profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Vizualinė reklama mano aplinkoje	7
Architekto profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Vietos parkų architektūros ir želdinių vizualieji bruožai. „Apželdinimo projektas“.	7
Interjero dizainerio profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Linijinė perspektyva interjere.	8
Dailininko profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Dailė ir bendravimas. Meniškas lankstinuko apipavidalinimas.	I
Menotyrininko profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Menas aplink mus.	II
Skulptoriaus profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Šiuolaikinė skulptūra interjere.	IV
	Rusų kalba		
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Profesijos šeimoje.	7
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Profesijos šeimoje.	8
Savęs pažinimo ir vertinimo		Mano interesai, pomėgiai, neformalusis ugdymas	I
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Kas išgarsino Rusiją? Mokomės rašyti CV	II
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Ateities/populiariausios profesijos. Paslaugos	III-IV
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Meno žmonių profesijos. Mano svajonės ir planai	IV

	Biologija		
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Biologija – mokslas apie gyvybę	7
Biologo tyrinėtojo profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Kaip dirba mokslininkai?	7
Gydytojas – dietologas. Karjeros galimybių pažinimas.		Kaip sveikai maitintis?	7-8-I
Odontologo profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Dantys susmulkina maistą.	7-8-I
Kardiologo profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Širdis –gyvoji pompa.	7-8-I
Akių gydytoja. Karjeros galimybių pažinimas.		Projektas „Gyvenimas tamsoje“.	7-8-I
LOR gydytojas. Karjeros galimybių pažinimas.		Projektas „Gyvenimas tyloje“.	7-8-I
Neurologas. Karjeros galimybių pažinimas.		Nervų sistema.	7-8-I
	Technologijos		
Statybininko profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Statybininko profesija.	I
Medienos apdirbimo profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Medienos apdirbimo profesija.	I
Dailių amatų profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Dailių amatų profesija.	I
Juvelyro profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Taurieji metalai.	I
	Geografija		
Geografo profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Geografija. Įvadinė pamoka.	I
Sinoptikai, meteorologai, melioratoriai. Karjeros galimybių pažinimas.		Klimatas Lietuvoje.	I
Mokymasis nustatyti darbo rinkos ypatumus rajone, apskrityje ir šalyje.		Užimtumas Lietuvoje.	II
	Gamta ir žmogus		
Aplinkos apsaugos inspektorius. Karjeros galimybių pažinimas.		Miškas.	5
Architektas. Karjeros galimybių pažinimas.		Mūsų namai.	5
Gydytojas - dietologas. Karjeros galimybių pažinimas.		Žmogus.	5
Hidrologas – meteorologas. Karjeros galimybių pažinimas.		Oras, vėjas ir vanduo.	5
Biologas – ekologas. Karjeros galimybių pažinimas.		Ežeras, kūdra, upė.	5
Žvejo amatas. Karjeros galimybių pažinimas.		Prie jūros gyvename.	5
Astronomo darbas. Karjeros galimybių		Žvaigždės iš arti.	6

pažinimas.			
Chemikas. Karjeros galimybių pažinimas.		Mokyklos chemijos laboratorijoje.	6
Biologas. Karjeros galimybių pažinimas.		Laštelė.	6
Vairuotojas. Karjeros galimybių pažinimas.		Greitis.	6
Muzikanto profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Garso bangos.	6
Gydytojas. Karjeros galimybių pažinimas.		Augame ir bręstame.	6
Energetikas. Karjeros galimybių pažinimas.		Energijos šaltiniai ir oras.	6
Ekologas. Karjeros galimybių pažinimas.		Pradėkime nuo savęs.	6
	Tikyba/etika		
Savęs pažinimas.		Kas aš esu?	5
Savęs pažinimo plėtojimas.		Koks mano temperamentas?	5
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Mano vaidmenys gyvenime ir mano tapatybė.	5
Savęs pažinimas ir savęs vertinimas.		Kokį aš matau save ir kokį mane mato kiti?	7
Savęs pažinimas ir profesijų pasaulis. Karjeros galimybių pažinimas.		Mano svajonės ir galimybės.	7
Savęs pažinimo kompetencijos plėtojimas.		Kiekvienas žmogus apdovanotas talentais ir gebėjimais.	7
Savęs pažinimas: vertybės, kurias noriu realizuoti būsimame darbe.		Bendražmogiškos vertybės.	II
	Psichologija		
Savęs pažinimo kompetencijos vystymas		Aš – struktūra, aš - koncepcijos.	III
		Amžiaus tarpsnių periodizacija.	III
		Mūsų Aš vaizdas.	III
		Savęs pažinimas ir vertinimas.	III
		Savistaba. Savęs pažinimas.	III
	Modulis „Teksto kūrimas“		
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Interviu: kuo būsiu užaugęs?	I
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas. Savęs pažinimo kompetencijos plėtojimas.		Diskusija: „Ką turi žinoti rinkdamasis profesiją?“	I
Savęs pažinimas ir gyvenimo aprašymo rengimas. Karjeros galimybių pažinimas. Savęs pažinimo kompetencijos plėtojimas.		Gyvenimo aprašymo rengimas ir autobiografijos rašymas.	I

Motyvacinio laiško rengimas.		Motyvacinio laiško rašymas.	I
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Viešoji kalba. Įdomiausia profesija.	I
	Ekonomika, finansinis raštingumas		
Advokato profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Ekonominis mąstymo būdas. Vartotojų sprendimai.	I
Bankininko profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Taupymas. Akcijos ir akcijų fondai.	I
Antstolio profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Skolininkai ir besiskolinantys.	I
Prekybininko profesija. Karjeros galimybių pažinimas.		Atsiskaitymo būdai. Lyginamasis pirkimas.	I
	Istorija, pilietinis ugdymas		
Istoriko specialybė. Karjeros galimybių pažinimas.		Mokslas, kultūra, švietimas.	5-IV
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Žemės ūkis ir pramonės raida, techniniai išradimai.	5-IV
	Anglų kalba		
Savęs pažinimas ir vertinimas		Mano pomėgiai, interesai	5-6, 7-8
Gyvenimo aprašymo (CV) parengimas.		Gyvenimo aprašymo (CV) rašymas anglų kalba.	I-II
Motyvacinis laiškas.		Dalykinis rašymas. Motyvacinio laiško rašymas anglų kalba.	III-IV
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Dalykinis laiškas – prašymas anglų kalba priimti į darbą. Adresatas – įsivaizduojamas darbdavys ar įmonė.	I-II
Profesijų įvairovė. Karjeros galimybių pažinimas.		Rašymo užduotis. Jūsų nuomonė (pvz., apie profesijos svarbą žmogui) rašinys/pastraipa anglų kalba.	II-IV
Pasirinktos profesijos pristatymas. Karjeros galimybių pažinimas.		Profesinė kvalifikacija. Įgūdžiai, asmeninės savybės reikalingos šiai profesijai. Kokios karjeros galimybės pasirinkus šią profesiją.	III-IV
Prisistatymo darbdaviui pratybos. Komunikacinių įgūdžių vystymas. Karjeros įgyvendinimo kompetencijos plėtojimas.		Savęs pristatymo darbdaviui kalbos angliškai rašymas ir pristatymas vaidmenų žaidimo metodo pagalba.	I-II
	Chemija		
Savęs pažinimas. Karjeros galimybių		Chemiko profesija.	8

pažinimas			
Karjeros galimybių pažinimas		Mediko, gydytojo, slaugytojo profesijos	I-II
Karjeros galimybių pažinimas		Chemijos svarba kasdienybėje	I-II
	Muzika		
Savęs pažinimas. Karjeros galimybių pažinimas		Dainininko, muzikos mokytojo profesijos	5-6, 7-8, I-II
Karjeros galimybių pažinimas		Kompozitoriaus, dirigento profesijos	5-6, 7-8, I-II
Karjeros galimybių pažinimas		Suprasti muziką įvairiuose kontekstuose	5-6, 7-8, I-II
	Kūno kultūra		
Savęs pažinimas. Karjeros galimybių pažinimas		Sportininko karjera	5-6 7-8
Savęs pažinimas. Karjeros galimybių pažinimas		Sporto šakos. Kontroliuoti savo emocijas stresinėmis situacijomis.	I-II
Karjeros galimybių pažinimas		Sporto šakos	I-II
Karjeros galimybių pažinimas		Sportininko, trenerio specialybės. Bendroji gimnastika	III-IV
	Klasių valandėlės		
Savęs ir karjeros galimybių pažinimas		Tėvelių profesijos.	1-4
		Kuo būsiu?	
		Amatai.	
		Paslaugos.	
Savęs ir karjeros galimybių pažinimas		Mokykloje dirbantys darbuotojai.	5-8 I-II III-IV
		Žemės ūkio darbai.	
		Savęs pažinimo testų pildymas ir aptarimas.	
Karjeros planavimas ir įgyvendinimas		Profesiją pristato specialistas. Profesijų diena (balandžio mėn.).	
		Karjeros plano pildymas.	
		Pasirinktos specialybės pristatymas.	
		Mano svajonės įgyvendinimo galimybės.	

